

УДК 73(477)

Євген ГУЛА

ПЛАСТИКА В МИСТЕЦТВІ УКРАЇНИ

На прикладі історичного розвитку та сучасного стану вітчизняних пластичних мистецтв проаналізована еволюція пластики від наскельного живопису до фундаменту будь-якої мистецької творчості.

Ключові слова: живопис, скульптура, графіка, пластика, мистецтво, пластична анатомія, академічний малюнок.

© Є. ГУЛА, 2017

Дослідження пов'язане з аналізом розвитку пластики в мистецтві України в історичному розрізі та окремих напрямів пластичних мистецтв: графіки, скульптури, живопису та ролі анатомії в їх еволюції. *Методологія дослідження* полягає в застосуванні методу образно-стилістичного аналізу, компаративного та історико-логічного методів, що дає змогу виявити та показати важливість пластичної анатомії образів у творчості українських митців впродовж всього історичного розвитку. Зазначений методологічний підхід дозволяє розкрити та піддати аналізу роль пластичних мистецтв в житті соціуму. *Наукова новизна* роботи полягає в розширенні уявлень про роль пластичної анатомії та академічного малюнка в розвитку художньої творчості. Мистецька та анатомічна пластика — це головний орієнтир суспільних процесів, відтворене в пластичних мистецтвах, вона стає певною програмою записаною сучасниками для нащадків.

Культурна спадщина — це духовне надбання нації, фундамент економічного та політичного зростання української держави. Збереження традиційних цінностей, що формувалися впродовж століть на території нашої країни, представляє культурну значимість для суспільства і є однією з найважливіших складових стратегії розвитку держави. У сучасному культурному просторі вітчизняна традиційна мистецька школа продовжує відігравати найважливішу духовну роль у вихованні нового покоління українців. Проте світова глобалізація та техноеволюція поступово відтиснули класичне мистецтво з передової духовного розвитку, замінивши істинні цінності продуктами мас-медіа та комп'ютерними штампами. Саме тому розвиток пластичного мистецтва в Україні сьогодні потребують глибокої наукової та державної підтримки.

Проблематика розвитку українського мистецтва багатогранна та всеосяжна, саме тому наукові розвідки цієї тематики мають широкі межі. Дослідники розглядають мистецтвознавчі, філософські, технічні, освітні та багато інших художніх аспектів. Серед великої кількості праць можемо виділити роботи В.Я. Даниленка, Н.Ф. Сбітневої, О.В. Бойчука, О.А. Лагутенка, О. Гладун, О. Донця, О.А. Калашнікової, В. Касіян, Ю. Турченко, О. Циганко, О. Ріпка та ін.

Окремо слід сказати про ґрунтовну працю О. Виногоорова «Поняття про класичну анатомію» та «Місце класичної анатомії в системі морфологічних наук» (2011 р.), навчальний посібник А. Андрейканіча «Курс пластичної анатомії людини» (2010 р.), працю С. Рибіна та М. Бобіна «Пластична анатомія» (2007 р.).

Метою дослідження, здійсненого у рамках статті, є аналіз розвитку пластики в мистецтві України в історичному розрізі. Дослідження окремих напрямів пластичних мистецтв: графіки, скульптури, живопису та ролі анатомії в їх еволюції. Головне завдання цієї праці — проаналізувати українське творче сьогодення та розкрити роль вітчизняного класичного малюнка у вітчизняному мистецтві.

Роль зображувального мистецтва в житті суспільства завжди була високою, але при цьому єдиного уявлення про його призначення на сьогодні не існує. Занадто складний і неоднозначний для дослідження даний феномен. Жоден інший вид людської діяльності не пояснюється настільки розбіжно. Фахівці констатують релігійну, розважальну, пізнавальну функції зображувального мистецтва, функцію навчання, спілкування тощо. На різних історичних етапах були кількісні інтерпретації ролі зображувальної творчості. Проте факт успішного еволюційного проходження мистецтва крізь віки вказує на наявність більш фундаментального значення, що криється в його первісній функції — побудові естетичних канонів, які в свою чергу направляють гетерогенні емоції. Саме тому потреба в об'єктивному сприйнятті настільки суб'єктивної форми діяльності існувала завжди, але ступінь її гостроти сьогодні унікальна. Занадто вже по-різному трактується духовне послання в класичному та сучасному зображувальному мистецтвах, щоб задовольнитися звичайною констатацією його історичних змін.

Все виразнішим стає розуміння того, що твір зображувального мистецтва є не сумою емпірично віднайдених компонентів, а закономірно організованим, інтенційним системним цілим, своєрідність якого криється, передусім, у правильній інтерпретації, ідейному прочитанні, у розумінні пластичної побудови малюнка. Кожен елемент, який вводиться в загальну композицію, становить певний «код», що репрезентує стиль автора та його пластичний образ-ідею. Завдяки «кодам» митці мають змогу працювати як з матеріальною формою, так й з різними смисловими фрагментами, що надають зображувальному мистецтву глибокої метафоричності.

До сьогодні вітчизняне та зарубіжне мистецтвознавство приділяло мало уваги прочитанню образотворчого кодування, розумінню приховано-завуальованих ідей митця. Проте сьогодні питання декодування візуальної інформації набувають все більшої

актуальності, що пов'язане, насамперед, із стрімкою комп'ютеризацією зображувального мистецтва. Попри всі інноваційні переваги, це породило плеяду аматорів та псевдомитців, які банально не вміють малювати, але піддають суворій критиці академічний класичний малюнок. Як наслідок, мистецьки виставки ХХІ ст. практично позбулися творів «класичного» виконання. Натомість акварелі та пастелі набули «сувенірного» характеру та зайняли «туристичні» центри Андріївського узвозу в Києві, Карлового мосту в Празі, набережних Ялти, Бердянська та інших міст.

Проте сама історія зображувального мистецтва свідчить, що класична пластична анатомія спроможна долати вікову відстань між поколіннями. І сьогодні український народ має в своїй скарбниці унікальний культурний спадок, накопичений багатостолітнім етнічним досвідом. Підтвердженням цього є численні археологічні артефакти, віднайдені на теренах України, що засвідчують споконвічне бажання людей зображувати пластику власного тіла через малюнок на одязі, посуду та предметах домашнього вжитку. Тому першоджерелом сучасної української пластики можемо вважати декоративно-прикладне мистецтво.

Передумови до зародження первісного пластичного мистецтва виникли ще в епоху раннього палеоліту, зокрема первісні знаряддя праці закріплювали у свідомості людини інтуїтивне почуття форми. Поступово з'являються розписи на стінах і стелях печер, рельєфи та кругла скульптура, гравірування на камені, розі та кістки, що підтверджують знахідки з Мізинської стоянки [15], розписи Кам'яної могили [16], розписна кераміка та дрібна пластика з Усатівських поселень та курганів [17].

Найпоширенішим пластичним матеріалом прадавніх українців залишалась глина, яка завдяки своїм природним особливостям давала змогу митцю не обмежувати політ фантазії: фігурки людей, тварин, птахів, богів, глиняний посуд. До самих давніх творів пластичного мистецтва можемо віднести також статуетки жінок, що символізували собою землю, мати, плодючість. Кольорова глина слугувала навіть для розфарбовування тіл мисливців. Прагнення поліпшити побут стало причиною виникнення у людей художнього інстинкту, який згодом еволюціонував в художнє відчуття, що й стало основою зародження пластичних мистецтв: графіки, живопису, скульптури.

Поступово розвиваючись, художні мистецтва накопичують знання з пластичної анатомії. В перекладі слово «пластичний» походить від грецького «plastike» та означає ліплення, слово «анатомія» також грецького походження від слова «anatemno» та означає «розсікаю» [11]. Таким чином, під пластичною анатомією ми розуміємо сукупність тих знань, що одержує художник, користуючись інформацією, отриманою при вивченні форм будови людського тіла.

На теренах України першою мистецькою вітчизняною школою, в якій професійно вивчалась пластична анатомія, стала Києво-Печерська Лавра, ще за часів Київської Русі. На особливу увагу заслуговує розвиток іконографії ангелів, що став невід'ємною частиною піднесення всього українського іконопису, тим більше, що фігури ангелів присутні в основних іконописних сюжетах. Яскравим зразком високохудожньої вітчизняної графіки були й рукописні книги, оздоблені чудовими малюнками-ілюстраціями, зразками неперевершеної творчості давніх художників: «Остромирове Євангеліє» (1056 р.), «Ізборник Святослава» (1073 р.), «Трійський псалтир» (1078—1087 рр.), «Юрійське Євангеліє» (1120—1087 рр.) та ін. [2, с. 10]. Про високий рівень художників Київської Русі свідчать також мозаїки й фрески Софійського собору, як відбиток виняткової анатомічної майстерної пластики.

Подальша історія української пластики (XV—XVII ст.) нерозривно пов'язана із розвитком графічного мистецтва, а саме із процвітанням рукописної книги. Релігійна тематика хоч і залишається преважуючою («Пересопницьке Євангеліє» [6, с. 279]), паралельно набирає силу й світська («Літопис Самійла Величка» [6, с. 306]), підкріплена поширенням на теренах України реформаційних і ренесансно-гуманістичних ідей. Анатомічна пластика зображення людей, тварин поступово позбувається сакральності та наближається до природного образу, хоча й присутня певна схематична умовність.

XVIII ст. стає новим поштовхом до розвитку пластичних мистецтв, зокрема графічного завдяки появі друкованої книги, відповідно й ілюстрації. В традиційному українському портреті продовжує розвиток анатомічного реалізму, сполученого із монументальністю та декоративністю. Портрети починають набувати фізіологічної індивідуальності, одночасно вітчизняні майстри намагаються заглибитись у внутрішній

світ людини, в якому знаходять нове натхнення. Яскравим прикладом утвердження пластичної анатомії є портрети Д. Охрімовича (1752 р.), Д.І. Довгорукого (1769 р.), Василя і Якова Шиянових (1784 р.) [12]. Перманентний інтерес українських художників до анатомічної пластики позначається й в іконописі та настінних розписах церков та храмів. Лики святих поступово втрачають стереотип сприйняття та набувають характерних національних рис, які все ще зберігають стрійно-урочистий характер.

Новий розквіт пластичних мистецтв, особливо зображувального, припадає на XIX ст., в цей період народжуються твори таких визначних художників України, як Тарас Шевченко, К. Трутовський, К.К. Констанді, М.Д. Кузнецов, М.К. Пимоненко та багато інших [13]. Починають створюватись школи та класи малювання (Колегіум Павла Галагана, школа М. Мурашка [2, с. 15]), в яких навчання пластичних мистецтв можна порівняти з класичними європейськими школами. Сама програма навчання передбачала в основі на серйозному рівні поставлене викладання малюнка з його методом аналізу натури, як основний спосіб збагнення моделі. Українська анатомічна скульптура XIX ст. (Т. Баронч, К. Островський, О. Северин, С. Яжимовський, С. Левандовський, Т. Рігер), подібно до живопису, показала свої властивості ретельного фіксування людської зовнішності, коли образ наділявся масою життєвих деталей. Об'ємна пластика даного періоду демонструвала повноту художнього втілення в різних матеріалах, починаючи від традиційної бронзи, а далі — гіпсу, каменю, дерева, міді.

XX ст. стало переломним для українського пластичного мистецтва, оскільки саме воно визначило направленість українського пластичного мистецтва, події 1917 р. та прихід до влади комуністів поклав край європейському вектору розвитку анатомічної пластики на довгих 74 роки. Натомість приходить жорсткий соціалізм, який пропускає все культурне надбання крізь жорнова ідеологічного дизедирату, випускаючи «на волю» лише повністю відредатовані твори.

В цей час особливого розквіту набувають графічні мистецтва, а особливо плакатне, яке, фактично, рупором комуністичної ідеології. 20-ті — поч. 30-х рр. XX ст.: пластична мова вітчизняних плакатів цього періоду рясніє широкою «ілюстративністю», «еклектизмом», яскравою кольоровістю [9, с. 156]. Цей період ознаменувався також новою течією розвитку

української графіки — «школа Нарбутова» [3, с. 32]. Візуальна пластична мова «нарбутовців» стала певним поєднанням національних мотивів із здобутками футуризму, експресіонізму та кубізму. Відкриваються мистецькі школи та осередки в Києві, Харкові, Львові. Митці запроваджують кардинально протилежні напрями розвитку вітчизняної пластики: європейський авангард з тяжінням до візуального конструктивізму; та національний «бойчукізм» з переважанням функціонального реалізму та неопрimitивізму у візуально-пластичній мові [3, с. 32]. В цей час виходить перший навчальний посібник з пластичної анатомії українською мовою: «Пластична анатомія» Н. Лисенкова. Отже, пластичну плакатну мову цього періоду можемо охарактеризувати як полістилістичну, сюрреалістичну та ритміко-експресивну. Водночас під політичним тиском поступової сили набирає агітаційний соціалістичний реалізм, згідно з яким митці радянської України змушені коригувати свою творчість. Пластична мова відповідно набуває алегоричного та ілюстративно-символічного наповнення.

Воєнний та післявоєнний період корінним чином змінює характер вітчизняних плакатів, які набувають агітаційно-масового характеру. У пластичну мову активно надходить національно-історичний контекст, героїзм з його характерними анатомічними особливостями, гранична виразність, в плакатах використовують рядки з творів українських письменників та поетів (Т. Шевченка, Лесі Українки, І. Франка та ін.) [10, с. 120].

Після смерті Сталіна 1953 р. вітчизняна графіка набуває нового русійного розвитку, «... намічається перехід від живописного трактування форми і простору до більш умовного прояву» [2, с. 13]. Змінюється анатомічна пластика плаката, в ній з'являється відносність, формова узагальненість, симбіонує об'ємне зображення та плоске. Атмосфера кінця 1950-х — початку 1960-х рр. сприяла формуванню молодій генерації духовних опозиціонерів, нонконформістів, знаних як покоління «шістдесятників». Їх спроба вирішення актуальних соціокультурних проблем стала «бунтом» шістдесятників, саме вони повернули в українське пластичне мистецтво ідею її елітарності. Своєю діяльністю інтелектуали-нонконформісти довели, що саме людина є суб'єктом історії і вона може усвідомлювати події і факти, іронізувати та критикувати.

70-ті рр. позначились поступовим взаємовпливом графічних видів мистецтв. Анатомічна пластика збагачується через станковий живопис емоційною ускладненістю, толерантністю та живописністю; графічний дизайн привносить в пластичну мову лаконізм, знаковість та конструктивізм.

80-ті рр. стають новим етапом розвитку українського пластичного мистецтва, що відображається в активному використанні фотографічних елементів, символічних алегорій, яскравих декоративних шрифтів та лаконічних анатомічних образів. Також зберігається загальна тенденція до умовного лаконізму, узагальненості, активно вживається елементи емблематики та національної орнаментики. З середини 80-х рр. українське плакатне мистецтво отримує кардинально новий поштовх, який категорично відрізняється від минулих десятиліть. В цей період в СРСР до влади приходить М.С. Горбачов і запроваджує в країні політику «плюралізму», коли за кожним визнається свобода мислення та власної точки зору. Відбувається глобальна культурно-мистецька трансформація від модернізму до постмодернізму, нового життя набуває розвиток національної української пластики. Постмодерністська реабілітація локальних та історичних течій актуалізує національні мотиви.

Новий етап вітчизняного пластичного мистецтва розпочинається разом із народженням Української держави в 1991 р. Складна економічна ситуація, в якій опинилась молода держава, негативно відбилась на розвитку пластичних мистецтв, зменшується державна фінансова підтримка виставок, книговидавництва, плакатодрукування. Проте, на противагу починають народжуватись приватні художні майстерні та галереї. Українське мистецтво пластики прикрашають нові імена: О. Прахов, М. Кочубей, В. Іванов-Ахметов, В. Бахтов, П. Маков, Н. Ніколайчук, О. Кирпенко, Л. Бруевич, Ю. Майстренко та ін. [6, с. 305], що стають засновниками нової вітчизняної пластики.

За роки незалежності пластичні мистецтва проходять складний трансформаційний етап, відкритість інформаційного простору породжує нові сміливі експерименти, що приводить нас до початку нашого дослідження, а саме — критичному становищі академічного малюнка. Розглянути історичний розріз еволюції пластичних мистецтв України вже довів — найкращі мистецькі твори сьогодення базуються на віковому ет-

нографічному розвитку, ігнорувати який ми не маємо права. Особливо це стосується класичної пластичної анатомії, за допомогою якої найповніше відбувається пізнання тривимірного світу.

Інтерес вітчизняного мистецтвознавства, що намітився в останні роки до теми пластичної анатомії підтверджує актуальність даного дослідження. Адже анатомія малюнка в його класичному розумінні це не лише зображення, це спосіб вираження різних ідей: сюжетних, етично-моральних, естетичних. І це вираження неможливе без вивчення теорії та практики малюнка, оволодінні різними живописними техніками, використанні широкого діапазону графічних матеріалів з метою озброєння засобами передачі думки через графіку. Отже, сьогодні є нагальна потреба у вивченні пластичної анатомії на прикладі класичних малюнків, виконаних з анатомічних моделей.

Розглянувши історичну роль пластичних мистецтв в житті соціуму, поступово формуємо розуміння того, яку культурну нішу воно повинне зайняти в сучасному повсякденні. Стосовно пластичної анатомії мова йде, передусім, про зображувальну аналітику, яка повинна відрізнятися глибоким дослідницьким характером. Оскільки її призначення полягає в зображенні пластичних якостей природи та є фундаментом будь-якої художньої творчості: «Рисунок — основа основ, оволодівати ним треба поступово, не упускаючи жодної деталі в методиці побудови кожного зображення. З чого починається рисунок, як він розвивається далі і чим закінчується — художник повинен твердо знати, як таблицю множення» [8, с. 208].

Визнаючи примат анатомічного малюнка, зазначимо, що відтворення пластики людського тіла без знання анатомії неможливе. Знання анатомії людського тіла допомагає початківцю художнику, графіку, скульптору не лише у правдивому відтворенні форми, а й у передачі найтонших нюансів руху, що є невід'ємними складовими художнього образу. Отже, в основу вивчення пластичної анатомії повинен бути покладений детальний розбір анатомічного побудови фігури людини, зображеної в різних позах і ракурсах у творах образотворчого мистецтва. Звичайно, увага повинна акцентуватись на кращих прикладах світового та вітчизняного мистецтва.

У цьому ракурсі доцільним вважаємо звернути увагу на творчість американського художника та скульптора українського походження Олександра

Архипенка (1887—1964 рр.). Народжений в Україні, Архипенко вчився спочатку в художній школі в Києві, потім у Московській школі живопису, ліплення, а в 1908 р. виїхав у Париж. Культурний спадок скульптора — це своєрідна трансформаційна парадигма кубізму, ортодоксального символізму, фольклорних елементів та поліхромних форм. На початку 1920-х років побачили світ наукові монографії скульптора, що принесли йому світову славу та більше 25 персональних виставок [14]. В 1924 р. О. Архипенко відкрив у США власну художню школу, а також читає лекції з проблем креативності в американських коледжах і університетах.

Серед найвідоміших робіт автора, які можна вважати взірцем пластичного мистецтва, можемо назвати: «Танок» (1912 р.), «Карусель П'єро» (1913 р.), «Боксери» (1914 р.), «Медрано II» (1914 р.), скульптурна серія «Ма» (1933 р.), цикл плексигласових робіт, підсвічених зсередини (1947 р.) та багато інших [14].

Творчість О. Архипенко внесла цінний вклад у розвиток світового модернізму. Експерименти скульптора із формою та світлом по суті стали поштовхом до розвитку нових матеріалів в пластиці. Сам скульптор писав: «Форма не може сприйматися за відсутності кольору. Естетична єдність форми та кольору, незалежно від ступеню складності, це єдність компонентів, що впливає з універсальних законів гармонії, ритму й рівноваги. Я досліджую взаємозалежність між формою та кольором починаючи з 1912 р., оскільки я думаю, що така єдність характеризує найвеличніші твори візуального мистецтва» [14]. Сьогодні вітчизняні мистецтвознавці знову звертаються до творчості О. Архипенка як до джерела невичерпної краси пластичного мистецтва.

Загалом мистецька та анатомічна пластика — це головний орієнтир суспільних процесів, сприйняття людини соціумом та самим себе. Відтворене в пластичних мистецтвах, воно стає певною програмою, записаною сучасниками для нащадків. В цьому разі виникає питання, який спадок буде залишений сучасними митцями новому поколінню українців, який новий культурний обрій буде відкрито та які традиції збережено. І головне завдання українських мистецтвознавців та педагогів сьогодні — це відновлення ролі анатомічної пластики у вихованні майбутніх художників, скульпторів та графіків.

1. Арнхейм Р. Искусство и визуальное восприятие / Р. Арнхейм. — Москва : Прогресс, 1974. — 390 с.
2. Калашнікова О.А. Зображальний аспект візуальної мови графічного дизайну (на матеріалі плаката) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав.: 17.00.07 / О.А. Калашнікова ; Харківська держ. академія дизайну і мистецтва. — Харків, 2011. — 20 с.
3. Лагутенко О.А. Українська графіка першої третини ХХ століття: загальноєвропейські тенденції та національні особливості розвитку : дис... д-ра мистецтвознав.: 17.00.05 / Лагутенко Ольга Андріївна ; Нац. акад. образотворчого мистецтва і архітектури. — Київ, 2008. — 429 с.
4. Роготченко О. Аналіз особливостей розвитку образотворчого мистецтва радянської України 30—40-х років ХХ ст. / О. Роготченко // Вісник Львівської академії мистецтв. — Львів, 2003. — Вип. 14. — С. 236 — 256.
5. Роготченко О. Національний за формою, соціалістичний за змістом О. Роготченко // МІСТ: Мистецтво, історія, сучасність, теорія: Зб. наук.-теор. пр. — Київ, 2003. — Вип. 2. — С. 147—163.
6. Роготченко О. Пластична анатомія у контексті розвитку сучасної вітчизняної образотворчості / О. Роготченко // МІСТ: Мистецтво, історія, сучасність, теорія. — 2012. — Вип. 8. — С. 279—306.
7. Роготченко О. Політичні та соціально-економічні умови розвитку українського мистецтва в період тоталітарного режиму 1930—1950-х років / О. Роготченко // Мистецтвознавство України: Зб. наукових праць. — Київ, 2003. — Вип. 3. — С. 174—282.
8. Ростовцев Н.Н. Очерки по истории методов преподавания рисунка / Н.Н. Ростовцев. — Москва : Изобразительное искусство, 1983. — 288 с.
9. Сбитнева Н.Ф. «Коммерческий» стиль в графическом дизайне: особенности и перспективы развития / Н.Ф. Сбитнева // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Мистецтвознавство. Архітектура. — 2007. — № 6. — С. 153—163.
10. Цинковська І. Український плакат періоду Великої Вітчизняної війни у фондах Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського / І. Цинковська, Г. Юхимець // Історія України. Маловідомі імена, події, факти: зб. наукових статей. — 2004. — Вип. 26. — С. 120—133.
11. Википедия. Свободная энциклопедия. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://ru.wikipedia.org>.
12. Всеобщая история искусств. — Т. 4. Искусство 17—18 веков. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://artux.ru>.
13. Всеобщая история искусств. — Том 5. Искусство 19 века. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://artux.ru>.
14. Кайзер А. Творчество духа Феномен Александра Архипенко / А. Кайзер // Третьяковская галерея. — 2013. — № 4. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.tg-m.ru>.
15. Мізінська стоянка — найвідоміша стоянка палеолітичної доби // Ipress.ua. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://ipress.ua>.
16. Національний історико-археологічний заповідник «Кам'яна Могила». — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://ua.stonegrave.org>.
17. Перший Усатівський курганний могильник // Прадідівська слава. Українські пам'ятки. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.pslava.info>.

Yevhen Hula

PLASTIC ARTS IN UKRAINIAN ART

The research is related to the analysis of the development of plastics arts in the art of Ukraine in the historical context and the individual branches of the plastic arts: graphics, sculpture, painting and the role of anatomy in their evolution. The methodology of the research consists in the application of the method of figurative-stylistic analysis, comparative, historical and logical methods that allow to show the importance of plastic anatomy of images in the works of Ukrainian artists throughout the entire historical development. This methodological approach allows us to reveal and analyze the role of plastic arts in the life of society. The scientific novelty of the work is to expand the understanding of the role of plastic anatomy and academic design in the development of artistic creativity. On the example of historical development and the current state of native plastic arts, the evolution of plastics from rock art to the foundation of any artistic creativity is analyzed.

Keywords: painting, sculpture, graphics, plastic, art, plastic anatomy, academic drawing.

Евгэн Гула

ПЛАСТИКА В ИСКУССТВЕ УКРАИНЫ

Исследование связано с анализом развития пластики в искусстве Украины в историческом разрезе и отдельных направлений пластических искусств: графики, скульптуры, живописи и роли анатомии в их эволюции. Методология исследования заключается в применении метода образности-стилистического анализа, компаративного, историко-логического методов, которые позволяют проявить и показать важность пластической анатомии образов в творчестве украинских художников в течение все исторического развития. Указанный методологический подход разрешает раскрыть и подвергнуть анализу роль пластических искусств в жизни социума. Научная новизна работы заключается в расширении представлений о роли пластической анатомии и академического рисунка в развитии художественного творчества. На примере исторического развития и современного состояния отечественных пластических искусств, проанализирована эволюция пластики от наскальной живописи к фундаменту любого художественного творчества.

Ключевые слова: живопись, скульптура, графика, пластика, искусство, пластическая анатомия, академический рисунок.